

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy-széna-utca sarkán
Popp F. utóraklára fölött, I. em.
hol a szerkesztő h. köznapokon délelőtti
9-11 óra között,
Bolonya, Ester-utca 325. sz. a
hol minden délután alálható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hérmentesen: de küldendőek
Kéziratok vissza nem datnak.

BRASSÓ

helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 so
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30. kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizeten

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszúaszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári s szegedi bíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler Jaulus), Dukas s Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube s társa, Haasenstein és Vogler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés-irodájában.

48-ik szám.

Brassó, Csütörtök, április 26-án.

IV. évfolyam 1888.

Érintkezési pontok.

Brassó, 1888. ápril 25.

A brassói magyar társadalmi intézmények kifelé ható működésében bizonyos összhang létrehozása iránt Harmath Lajos által felvett eszméhez hozzászólni nemcsak az ügy iránti érdeklődésnél, hanem azon oknál fogva is indítatva érzem magamat, mivel az E. M. K. E. brassómezei fiókegyletének alakuló gyűlésén egyike voltam, ki ezen fiókegyesület itteni hivatását, működésének óhajtott módozatait fejtegettem, s ez iránt javaslatot téve, azt az alakuló gyűlés egészben magáévá tette.

Akkor körülbelől ezeket mondtam:

Társadalmi viszonyainkat számba véve, az lehet hivatása fiókegyeletünknek, hogy legyen az oly középpontja társadalmi életünknek, melyben az elforgácsozott erők egyesülhetnek.

Csak két évtized előtt, midőn nemzeti jellegűnk, mint drága kincset, rejtegetve őriztük e helyen s azt megővni legfőbb feladatunk vala: a szükség érzete együtt tartott. Nemzeti öntudatra ébredésünk után azonban a kellőnél korábban vált lazábbá a kapocs, mely azelőtt szilárdan összetartott s mely az adott viszonyok keretében képesített arra, hogy a magunk elé tűzött célért érhesstük.

Rohamosan változtak azonban az idők s benne a viszonyok.

Akkor arra volt szükségünk, hogy az egyesülés ereje által kölcsönösen támogassuk egymást nemzeti jellegünk megővésében. Ma ezt nem kell féltünk; de annál nem kevésbé nehéz feladat vár reánk: nemzeti jellegűnk — a társadalmi élet sok águ nyilvánulásaiban — azon fokra emelni, mely a helyi viszonyok között a magyar névnek megfelel.

Erre pedig legfőbb eszköz „az egymagára könnyen eltévedhető törekvéseknek” irányítása s az erőknek összegyűjtése. Ismeretes ugyanis, hogy mint az anyagi, úgy a szellemi érdekek terén is szolidaritás létezik; mert a mint el kell ismernünk, hogy ott, hol nagyobb tőke az iparral nem foglalkozik, ott annak magasabb kifejlődése lehetetlen, — úgy a közművelődés, mely a jogegyenlőség- és haladásnak legbiztosabb alapja, csak ott teremheti meg a

várt eredményt, hol annak szolgálatában álló társadalmi tényezők sok ágazatu érdekei tömörülnek.

Itt e téren tehát szolidaritásra, az erők egyesítésére feltétlenül nagy szükség van.

Ha pedig ennek szükségét elismerjük: úgy a közművelődési egyesület lehet azon intézmény, mely meglevő társadalmi intézményeinket belső működésükben nem érintve, kifelé ható munkájokban, a valamennyi előtt közös cél érdekében, irányítja, vagyis az itteni magyarság társadalmi élete nyilvánulásainak ez lehet legbiztosabb eszköze.

Biztosítja pedig részére ezen előjogot a központi egyesület, mely szintén „csomópontja kíván lenni a külön-külön működő vidéki egyesületeknek.”

Ezen alapon az volt indítványom, hogy tűzze feladatául az egyesület, hogy a nemzeti közművelődést, a mint az a társadalmi élet sokoldalú nyilvánulása szerint több külön ágra osztja, minden egyes ágában figyelemmel kíséri, azokat erkölcsi és anyagi erejével támogatja s ez által az itteni magyar társadalmi élet nyilvánulásainak eszközét képezi.

Ezen indítványt az alakuló gyűlés el is fogadta.

Hogy pedig fiókegyesületünk a központnak mély hálára kötelező támogatása mellett a neki contemplált hivatást igyekszik és képes is megoldani, azt hiszem, elég arra utalnom, hogy a feladatául tűzött cél keretében működő különböző intézményeink ma már évenként 950 forint segélyben részesülnek — azon, számokban ki nem fejezhető erkölcsi siker mellett, mely kamatait nemzeti javunkra hosszú időn át érvényesíteni — van már is hivatva.

Ezen alapon ma közelebb kell állanunk azon célhoz, melyet a központi egyesület a vidéki egyletekkel szemben maga elé tűzött s mely fiókegyesületünkre nézve csak azonos lehet, óhajtván, hogy „csomópontja” legyen az a külön-külön működő társadalmi intézményeinknek, irányzója azok kifelé ható törekvéseinek, — összegyűjtője az erőknek és támasza a gyengéknek.

Orbán Ferencz.

Belföld.

Brassó, ápr. 25. (Országgyűlés.) A képviselőház keddi ülésében, melynek elején Baross miniszter egy vasuti törvényjavaslatot és egy jelentést adott be, a halászatról szóló törvényjavaslatl foglalkozott. A törvényjavaslatot Emich Gusztáv előadó, figyelemmel hallgatott, nyomós érvekkel ajánlotta elfogadásra. Eötvös Károly tüzetesen szolt a törvényjavaslat ellen, melynek jogi rendelkezéseit helyteleneknek találta, más intézkedéseit pedig nevetségesekké tenni igyekezett. Végül indítványt terjesztett be, hogy a javaslat első fejezete véleményezés végett az igazságügyi bizottsághoz utasíttassék.

Fenyvessy Ferencz szintén ellenzé a törvényjavaslatot s csatlakozott Eötvös indítványához. Pulszky Károly az előtte felszólalt két ellenzéki szónokkal igen sikerült polemikát folytatva, Eötvös ellenében Hermann Ottó érveire hivatkozok s a törvényjavaslatot elfogadja. Petrich hosszadalmas beszédben, melyet alig hallgatott valaki, oda concludál, hogy a törvényjavaslat, újra átdolgozás végett adassék vissza a kormánynak. Irányi után, ki Eötvös indítványát pártolá, Széchenyi miniszter szólalt fel s Eötvös indítványát azért mondá elfogadhatlannak, mert a javaslatnak jogi dispositiókat tartalmazó első fejezetét amugy is az igazságügyminiszteriumban szerkesztették. Erre az előadó zárszava után a ház Eötvös indítványának és Petrich határozati javaslatának mellőzésével a törvény javaslatot általánosságban elfogadta s a részletes tárgyalás során egyes módosításokkal a törvényjavaslatot a 19. §-ig letárgyalta.

Brassó, ápr. 25. (A jog- és államtud. állami vizsgálatok szigorítása.) A jog- és államtud. állami vizsgálatok részint a jelentkezők átlagos készütségének gyengesége, részint a vizsgáló bizottságok enyhe eljárása folytán, nagyon alantas színvonalra süllyedvén le, a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezett az iránt, hogy ezen vizsgálatok, melyek az illetőket a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883: I. t. cz. alapján fontos a közigazgatás menetébe mélyen benyúló hivatalok viselésére jogosítják, addig is, míg a gyakorlati közigazgatási államvizsgálat szabályoztatván, a közigazgatási minősítés jótékony szigorítása az által is létre jöhetne, egyelőre a jog- és államvizsgálatok szigorubbakká tétessenek.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A 13-mas szám.

Nabukodonozor, Babylonia királyának 13 évig kellett Tyrust, Phoenicia ezen egyik leggazdagabb kereskedő városát ostromolnia, hogy elfoglalhassa. Ha Nabukodonozor a Tyrus ellen intézett hadműveleteket az ostromlás 12-ik évében abba hagyja vala: úgy bizonyára nem tétetett volna az a földdel egyenlővé. — Ime a 13-mas szám, mint Tyrus bukásának egyedüli akarója!

Még magának a győztes Nabukodonozornak is keservesen kellett a 13 mas szám veszedelmes voltát éreznie, a mennyiben két kerek esztendeig a kérődző állatok rendjében foglalt helyet, levén ezen idő alatt egyedüli eledele a fű.

S most haladjunk csak tovább a történelem fonalán s lássuk, mi minden bajnak vált kutforrásává az az átkozott 13-mas szám?

A Krisztus előtti időszámítás ha nem is épen 13-ik, de 113-ik évében történt az, hogy a cimberék a hatalmas rómaiak nagy hadseregét Karinthiában, Noreja közelében teljesen semmivé tették. — Tehát a 13-mas szám még akkor is veszedelmesnek bizonyul, ha más számok kíséretében jelenik meg!

Tudjuk azt, hogy a képromboló parancsok Arméniai V. Leo keleti császár alatt 813-ban ujtattak meg. Nekem úgy rémlik, hogyha ez évszámban a 13-mas

nem szerepelt volna, akkor a képrombolásról a történelem mitsem tudna. S pedig e vandalizmusnak első sorban is a festő- és képzőművészet érezte meg ártalmas hatását. Miért? Mert ellenesetben az a virágzás oly magas fokát éri vala el, hogy magának Luthernek, Zwinglinek és Kálvinnak is aligha kedve nem kerekedik, az általánosan kifejtett műizlés benyomása alatt, reformált egyházaikat képekkel díszíteni föl. Valamint az sem szenved kétséget, hogy az ugynevezett suggestio (akarat-átvitel) alapján az egyes individuumokban is szebb kifejlődést nyer amaz érzék, mely az ősök — mondjuk: az atyák — portrai-inak kegyeletben tartására irányul.

S most tegyük föl, hogy Nagy Károly, a frankok hatalmas királya, nem 814-ben, hanem egy évvel előbb talált volna meghalni. Mi történik akkor? . . . Ez esetben bizonyára nem fejezhette volna be birodalmának reorganizációját. Hisz a 13 mas szám szereplése aralkodási éveiben így is igen megérzik, — a mennyiben nyomban halála után megsemmisítették mindama nagy horderejű intézkedései, melyek a népnevelés felvirágoztatását célozták. S pedig ha a népnevelés szükségessége már e kortól kezdve mint »keblis szükség» lép vala föl: mennyi babonának, előítéletnek lehetett volna utját vágni!

A 13-ik században (1213.) 20 ezer »gyermek» dobogó szívvvel indult a »Szentföld» visszafoglalására, — nem is sejtve azt, hogy a 13-mas számmal szerencsét

próbálni nem lehet. Kár, hogy ennek igazságáról csakis a másvilágon győződhetek meg.

Németországban a 13-ik században oly óriási fejtelenség uralkodik, hogy ha Habsburgi Rudolf a fejtelenségnek megfelelő fejét nem hoz magával, az menthetlenül Sodoma és Gomora sorsára jut.

Ámde, hogy a németek a 13-mas szám veszedelmén oly könnyen átesetek, annak oka másfelől abban is rejlik, mert a magyar a 13-mas számhoz bizonyos előjogokat formál. — Szent igaz!

Honunkba törnek a 13-ik században a mongolok (magyarul: kutyafejű tatárok) és sivataggá, ordító vadállatok tanyájává változtatják azt. — Mennyi farságába kerül IV. Bélának, míg e hont mélységes sebeiből kigyógyítja, míg az ordító vadakat kiirt-hatja s így a »par force vadászat»-nak utjait egyengetheti! . . .

S vajjon ha a szabadságharcnak vértanui, halált szenvedett bajnokai csak 12-en lesznek, — nem nyerne-e kegyelmet? . . .

Akárhová tekintünk is, mindenütt találkozunk a 13-mas számmal. Kár csak, hogy egy tárcza szűk keretében nem lehet mindenre kiterjeszkedni, a miben ez a szerencsétlen 13 mas szám szerencsétlenségeket okoz.

Oh, az a 13-mas szám!

—f.

Külpolitikai szemle.

Brassó, április 25.

Királyunknak felette szívélyes találkozását az angol királynővel, melyről már lapunk múlt számának táviratai megemlékeztek, élénk örömmel üdvözlí egész Európa sajtója. A találkozásról most bővebb részletek fekszenek előttünk.

Viktória angol királynő ápr. 23-án d. u. két órakor érkezett Innsbruckba külön vonaton. A király ő felsége tábornagi dísz egyenruhában várta a peronon. A kölesönös üdvözlés a legszívélyesebb volt. Még a vonat meg sem állt teljesen, midőn a királynő felemelkedett, hogy a királyt üdvözlje. A király kezét csókolt a királynőnek s karonfogva vezette a pályaház pazarul díszített helyiségeibe, hol villásreggelit szolgáltak fel. A királyné kíséretében vannak: Battenberg Henrik herceg és neje, Beatrix hercegnő és Lichtenstein hg. ezredes.

A királynő ötnegyed órai tartózkodás után, mely idő alatt nem hagyta el a pályaház helyiségeit, elutazott. A bucsuzás a lehető legszívélyesebb volt. Király ő felsége karonfogva vezette a királynőt a vasuti kocsizhoz, hol a felségek megölelték és megcsókolták egy mást. A király a peronon maradt, míg a vonat a pályaudvarból kirobogott, s azután visszatért a várkastélyába, utközben mindenütt a közönség lelkes eljenzéseitől kísérve.

A Popov bolgár őrnagy és társai ellen megindított sikkasztási bűnper tárgyalását 23-án kezdte meg az e célra kiküldött katonai bíróság a hadapród iskola helyiségében. Az épület előtt nagy közönség gyűlt össze, mely kíváncsisággal várta a kiszivárgó hírekett. A bíróság elnöke Nikolajev ezredes, alelnöke pedig Lubomski alezredes. Szavazó bírák hat őrnagyot rendeltek ki. A katonai közbírói tisztet hivatalból Markov százados teljesíté. A vádlottak padján ülnek: Popov és Bonev őrnagyok, Caravainov százados, Bankov és Kiliamov első osztályú főhadnagyok és Terev katonai tisztviselő. Popovot az ellene emelt vád igen leverte; tekintete révedező, beszéde zavart, magatartása igen megviselt. Kiliamov kivételével, a ki igen kihívólag felelt a hozzá intézett kérdésekre, a vádlottak tiszteletteljes magaviseletet tanusítanak. Mindannyian azt állítják, hogy az ellenük emelt vád igazságtalan, hogy a terhükre rótt cselekményt nem követték el, s hogy minden tekintetben ártatlanok. Mindegyik vádlottnak egy, a hadsereghez tartozó védője van. Popovot saját fivére védelmezi. s arra kérte a bíróságot, hogy ügyének tárgyalását halasztssa el, hogy védője a pör aktáit jobban áttanulmányozhassa, s alaposabban elkészülhessen védelmével. A bíróság azonban a vádlottat ebbeli kérelmével elutasította. Erre az elsőrendű vádlott kijelentette, hogy a bíróság ez által megfosztja a jogos védelem lehetőségétől. A bíróság elnökének abbéli kijelentésére, hogy a tárgyalás okvetlenül megtartatik a védők közül ketten eltávoztak a tereméből.

A császár betegsége.

Frigyes császárról állandóan megnyugtató hírek érkeznek Berlinből. A f. hó 23-iki jelentések következők:

Margit hercegnő, ki tegnap tizenhatodik születési évfordulóját ünnepelte, már a kora reggeli órákban megjelent a beteg uralkodó szobájában. A her-

cegnő belépésekor egy virágbokréta tartott a kezében. A császár halkán, ajkának majdnem észrevetetlen mozdulataival rebegette el szerencsekívánatait, miközben könyek csordultak ki szeméből. — A hercegnő, nem volt képes magán uralkodni; midőn a beteg könyeit meglátta, zokogásba tört ki s megcsókolta a császár kezét és homlokát. — Délben a császár elhagyta az ágyát, és pamlagon feküdve fogadta az összes családtagokat. Délben óriási néptömeg gyülekezett össze a kastély előtt és több órán keresztül nyugtalanul várta a kastélyból kiszivárgó híreket. Bismarck herceg a császárnak mindennap küld egy ibolyacsokrot. Mikor értekezés végett a császárhoz jön, ez megszorítja a herceg kezét és rendesen hosszú ideig tartja az övében. A császár és Bismarck herceg közötti viszony rendkívül szíves és bensős.

A császár ma is megparancsolta, hogy úgy a polgári, mint a katonai kabinet iroda-főnöke tegye meg jelentését. Élénken tudakozódott azokról az előkészületekről, a melyeket Viktoria angol királynő berlini útja alkalmára tettek. Testi hőmérséklete tegnap éjjel 39.5 fok volt Celsius szerint, a mi délben 38 fokra szállt le. — Ma délelőtt a császár kétszer reggelizett. Előbb tejet ivott, utóbb pedig bouillont vett megához, a mibe tojást kevertek; a bouillon után tápláló és és porhanyó vesepecsenyét és csirkehúst tálaltak be s mindegyikből jóízűen falatozott. Délben, sürgető kívánságára az orvosok megengedték neki, hogy kísérletképpen fölkelhessen s nyugágyán foglalhasson helyet. Délután az uralkodó, ágyában ülve fogadta Bismarck herceget birodalmi kancellárt, kivel másfél óránál tovább konferált.

A császár rendkívül erős testi szervezetének köszönhető, hogy a betegség külső jelenségeiben bizonyos szünet állott be. A betegség azonban belől folytatja működését, biztos következetességgel rombolja szét az egészséges szöveteket, s aggodalmat okoz a kezelő orvosoknak és a nagy beteg környezetének. A genykválasztás még mindig igen bőséges, s könnyebűlést okoz. A beteg jelenlegi állapotából azt lehet következtetni, hogy crisis, vagyis a közvetlen veszély nem egyhamar következik be s így a beteget még huzamosabb ideig meg lehet tartani az életnek, övéi és népei örömére.

Román lapszemle

„Azt kell hinned, hogy a jobbágyság korszaka visszatért.” Így végzi a »Gazeta« egyik cikkét, melynek címe: »Román pénzek a kultur-egylet számára.« Már csak el kellett olvasnunk ezt a vészjósló cikket, mely a kultur-egyletrel együtt említi a jobbágyságot, hogy lássuk és értsük meg mi is, miképen fér össze ez a két fogalom.

A cikkfáragó előre bocsátja, hogy Beszterce-Naszód, Torda-Aranyos és Fogaras vármegyékben az adóhátrálekők főösszege 88 ezer forint s másutt is így lévén, a számok eléggé mutatják, hogy a poporu anyagilag hanyatlík és a nyomor terjed. Mi ebből a tanulság? Az, hogy Kis-Küküllő vármegye a kultur-egylet részére megszavazott 10,000 frtnak felét a központba beszolgáltatta s egy év alatt beküldi a másik felét is a derék román fruntások — vezérek — tiltakozásainak daczára.

A baj csak az, hogy a nevezett megye törvény-

hatósági közgyűlésében nem a románok, hanem a magyarok és nem mások képezik a többséget, mert a román fruntások ellene voltak ennek a hazafias aldozatnak. De ha a magyarok s nem a románok szavazták meg azt összeget, úgy talán még sem román pénz az.

Azok a magyarok nagybirtokosok, nagy adót fizetnek s így a kultur-egylet részére megszavazott két százalék adónak is legnagyobb részét ők fizetik. Legalább a józan ész ezt diktálja s azt is hiszszük, hogy nagyon kicsike összeg telik ki ebből, a mit a sirmanu románu poporu fizetett abba az 5000 frtba s nem sok román fiut fog abból az E. M. K. E. megmagyarosítani. Mert a »Gazeta« eszejárása szerint az Emkének egyéb gondja sincs, mint a limbától való megfosztás.

Mikor látja be már egyszer a »Gazeta«, hogy amitja olvasóit, midőn ezt fogja rá az Emkére, hogy ennek a nemzetiségek erőszakos magyarosítása legfőbb feladata? Nem virrad ott meg soha!

A »Tribuna« figyelmét sem kerülte ki, hogy az Emke. 5000 frttal gazdagabb lett. Lám a sok főfajás! Ha az Emke. gyarapodik: az szemet szur; ha itt-ott a fiókok működése meglássul: ez örömet okoz. Ebből meg azt tanuljuk, hogy ne törődjünk e szélső nemzetiségi lapok obégatásaival, hanem teljesítsük társadalmi uton is hazánk, nemzetünk iránti szent tartozásainkat. A jobbágyságot is, épen azok a földbirtokos urak szabadították fel, kiket ma az Emke. büszkeségeinek vallunk.

Nem kellett szétverni 1848-ban a Kolozsvárt tartott országgyűlést, mint 1864-ben a bukarestit, hogy aztán a felszabadulást fejedelmi parancskép hirdessék ki. Azok a földes urak megértették a kor intő szavait, nem úgy, mint a moldva-oláhországi bojárok, kik halani sem akartak arról, hogy a czeránoknak — jobbágyságnak — földet adjanak. A vóda parancsa előtt meghajoltak, de aztán ki is osztották úgy a földet, hogy ma puszkagolyókkal kell csendesíteni a parasztok háláját. Oda kellene ám áttekinteni és párhuzamot vonni az erdélyrészi volt földesur és a romániai bojér urak között. Ott tért vissza a jobbágysági viszony, nem nálunk, a libera in voilala köpenyege alatt. Ott van elnyomva istenigazában a parasztság. Látni kell azt.

Abból lehetett volna néhány vezérczikket pendertitni. Azonban nekünk úgy tetszik, hogy az a romániai pórlázadás bajt csinált a dui Redaktoriknál Brassóban is, Szebenben is. Nem akar fejükbe bujni, hogy mikép történhetett ez meg a libera Romániában, s lám itt, a hol szerintők ők annyira el vannak nyomva, még eszébe sem jut valamely földésznek, hogy apja valaha földész is volt.

A jobbágyság tehát ne zavarja a »Gaz.« álmát. — Eszembe jutott itt valami s ha eszembe jutott, ide is írom.

Ez előtt 17 évvel, épen így tavasszal kapáltam tanítványaimmal a dévai áll. képezdében. Véletlen arra jött Horzsa Ágoston román ismerősöm; én őt köszöntve, felkértem, hogy jöjjön kalákába dolgozni. — »Nem megyek, — felelé — mert eleget dolgoztam a mi apáink, a ti apáitoknak, már én csak nem dolgozom nektek, mikor egyenlők lettünk.« Akkor jót neveltünk ezen az eleménczkedésen. Pedig az egy egész programme.

Schematismus.

(N é v t á r.)

Megjelent az erdélyi Szent-Ferencz-rendi szerzetesek névkönyve igen csinos kiállításban. Nyomattatott Fogarasban, kiadta ft. László Polykár rendtartományi főnök. Az érdemekben gazdag szerzet, mely Erdély viharos századaiban a magyar kath. egyház egyedüli s kizárólagos harczoza és ápolója volt, megérdemli, hogy jelenlegi állapotában ugyan a megjelent névkönyv alapján, — a magyar közönséggel megismertessük.

A szent-Ferencz-rendnek Erdélyben a következő helyeken van zárdája: Csik-Somlyó, Mikháza, Nagy-Szeben, Esztelnek, Vajda-Hunyad, Kolozsvár, Medgyes, Szárhegy, Udvarhely, Deés, Brassó, Fogaras, Szamos-Ujvár, Gyulafehérvár, Szászváros, Szászsebes, Maros-Vásárhely, Torda, Toroczko-Szentgyörgy, Szék, Köhalm és Hátszeg.

E névtárban nagyjában minden egyes háznak a multja is meg van írva.

Brassóra vonatkozólag ismeretlen az idő, hogy mikor telepedtek le itt első ízben a Ferencz-rendi szerzetesek. Bizonyos azonban, hogy 1530-ban a protestantizmus keletkeztekor kiűzettek s 1729-ben hozattak be ismét, a midőn Lothár József gróf, Erdély katonai parancsnoka, számukra a jelenlegi házat templomostul a város hatóságától megszerezte. Mindkettő

restaurálására a gróf és családja nagy s jelentékeny áldozatot hozott.

Jelenleg a brassói ház két tagot számlál, kik részint mint buzgó magyar papok kiható társadalmi életükkel, részint mint hitoktatók általános közkedveltségnek örvendenek. Brassóban a legújabb időig az egyedüli magyar hitoktató ők voltak s hajdanában nagy posztógyárral bírtak. Foglalatokodtak még festészettel s faragással is, melynek nem ugyan magas művészi, de nem megvetendő maradványai, a mennyiben az időnek mindent megemészto fogai által megkiméltettek, még ma is láthatók. — A régi jó időkből egy számos munkából álló könyvtár is létezik, mely azonban a jelenlegi mostoha idők miatt szaporodásnak, fájdalom, nem örvendhet.

Maga az erdélyi rendtartomány 61 misés papot, kik közül egy egyetemet hallgat, 14 hittan-hallgatót, 3 candidatus gymnasistát és 15 frateret számál.

Azután felsorolják a syndicusok és confraterok. Mellesleg megjegyzendő, hogy Trefort Ágoston, a válás- és közoktatásügyi miniszter is confratere a budapesti háznak.

Brassóban syndikus: dr. Otrobán Nándor honvéd-ezredorvos és dr. Vajna Gábor ügyvéd jogtudor; confraterok pedig: Radányi József nyug. miniszteri számtanácsos, Bisztray Károly törvényszéki bíró, Haluskay Vilmos iparos, Járossy János asztalos mester, Pánczél Károly ügyvéd, Szentí Bálint m. kir.

illeték kiszabási hivatali főnök, és Vasady József magánzó. —

A Schematismus kiállítása igen csinos; kiadatott latin nyelven. Miután a könyv legnagyobb részét történelmi adatok foglalják el, közérthetőség okáért bizony jobb lett volna, ha magyar nyelven bocsátatott volna közre, a mi annál inkább is dicséretre méltó lett volna, miután a szent-Ferencz-rendi barátok az egyedüliek, a kik, a hol csak megengedhető, magába a ritusba is a magyar nyelvet hozták be.

Az erdélyi rendnek, mely Erdélyben évszázadokon át a katolikus magyarság fentartója volt, kiváló feladata a lelkipásztorkodás és tanítás. Tevékenységéről a következő statisztikai kimutatás tesz tanúságot: kereszteltek 560 egyént, eskettek 120 at, szentséget kiszolgáltattak 19.015-nek a múlt évben; tanulóik száma 2418.

A rend kizárólag magyar, s a magyar nemzeti szellem ápolásában a barátok — nagy mesterek. Még életben van közöttük néhány 48-as agg honvéd, kik nemcsak Isten igéjével, de karddal is tudtak lelkesen harcolni.

A szerzet ezen igen nagybecsült működése teszi, hogy tagjai az erdélyi magyar katolikusok részéről igen nagy elismerés- s becsülésben részesülnek, a mit másrésről is annál inkább bőven megérdemelnek, miután vallási téren nagy tapintattal s toleranciával lépnek fel.

Lám a tulzó nationalisták is épen így tesznek! Ők sem jönnek velünk dolgozni a haza felvirágzására, megelégednek azzal, hogy velünk egyenlők lettek, de azért a mi pl. a hon védelmét illeti: Hai la délu! A mi pedig kulturális törekvéseinket illeti: Foc si facu!

Az sem tetszik a Gazetának, hogy egy pár százszáz képviselő felszólalt a »Krenz-Zeitung« mocskolódásai ellen; hát a Tribunának talán tetszett? Látni kellett volna azokat a bakkugrásokat, tartva, hogy a sok ide-oda ugrásban kitörheti lábát. A »Gaz.« legalább megmondotta egyszerűen, hogy ő a százszókat az elmagyarosodástól félti s ezzel jó szívét árulta el.

Czenkalji.

Egy új találmány.

V. Fintha Dénes, pécsi rajztanár a nagym. m. k. kultuszminiszter ur által, 39415. sz. körlevéllel ki van küldve, hogy egy, a női kézi munka előmozdítását célzó felette hasznos találmányát, t. i. a tüvarrás és himzéshez való házilag kezelhető, olcsó és gyors nyomjelzési (előnyomás) módozatát a leányiskolákban tandíj mellett betanítsa. A rajztanár f. hó 24-én új találmánya ismertetésére városunkba jött s 25-én d. u. 3 órakor az áll. polgári leányiskolában tartott előadást.

Ezen stygmographiai nyomjelzés előnye a következők:

1-ször. Hogy e módszerrel egy 9—10 éves leány is képes bármely kigondolható legdiszesebb rajzot, díszítményt, avagy monogramot alig néhány perc alatt mintává alakítani és vászonra, selyemre, sőt bársonyra is, azt akárhány példányban többszörösíteni.

2-szor. Felette olcsóba kerül. Például egy ☐ láb nagyságu mintalap, melylyel 10,000 példányt is lehet nyomjelezni, alig kerül 10 krba, holott az eddig használt ugyanakkora cliché 15—20 frtba került.

3-szor. Az ezen taneszközzel való munkálás tökéletes, tisztá nyomot hagy a szöveten.

4-szer. A nő — ennek ismerete által — egész életére megszabadul az előnyomatás költségeitől.

A találmány előnye szembeszökők s csak óhajtható volna, hogy a lehető legszélesebb körben elterjedjen, mert ez a családokra nézve nagy könnyítés volna. Maga Fintha ur előadása felette megnyerő és könnyed, úgy hogy közönsége igazán élvezettel halgatta.

Csütörtökön d. e. 10 órakor a róm. kath. leányiskolában, d. u. 4. órakor az ev. leányiskolában fog a találmány bemutatni; majd pénteken délelőtt 10 órakor a Vautier-féle magán leánynevelő intézetben, délután 3 órakor a belvárosi fiúiskola (szí. János-utca) nagy termében a helybeli nőegyletek tagjainak mutatja be Fintha ur ezen felette praktikus találmányát, mely alkalommal megjelenhetnek a lombfűrészetet kedvelők is, kiknek ez nagy előnyükre volna. Nőinknek nem ajánlhatjuk elég melegen a részvételt ezen előadásokon. A részvételre való jelentkezések az állami iskola igazgatóságánál eszközözlendők. — Szombaton délután 3 órakor a román leányiskolában lesz a találmány bemutatva.

Küküllőmegyék rovata.

Meghívó.

A nagy-küküllőmegyei általános tanító-egyesület f. év május 1-én és 2-án Segesvárt ünnepélylyel egybekötött rendes közgyűlést tart.

Első nap: tartatik a »Gewerbe-Verein« nagy termében a következő tárgysorozattal rendezett, d. e. kezdődő Gönczy-ünnepély.

a) »Ünnepély megnyitása« Horváth László kir. tanfelügyelő ur által.

b) »Férfikar.« Énekli a magyar dalárda.

c) »Ünnepi beszéd« Gönczy Pál 50 éves jubileuma alkalmából; tartja Rohn Nándor.

d) »Szavalat.« Tartja Bereczky Boldizsárné.

e) »Gyermekekének« a helybeli állami iskola növendékei által.

Ünnepély után közebed, egy teríték ára 70 kr. Délután kirándulás a »Sichhofon« levő »Villa Franca«-hoz s ott táncmulatság.

Második nap: Közgyűlés, mely az áll. leányiskolában tartatik d. e. 9 órakor a következő tárgysorozattal:

1. 9—10 óráig gyakorlati tanítások a kiküldött bizottságok és tagok előtt: a) A II. fiú osztályban »Beszéd és ért. gyakorlatból« tartja Telek József; b) A III-ik leányosztályban »Olvasmány tárgyalás« tartja Benedek Mihályné.

2. Elnöki megnyitó.

3. Elnöki bejelentések és lemondás.

4. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.

5. Titkári jelentés.

6. Bizottság kiküldése az irattár megvizsgálása, illetőleg átvétele tárgyában,

6. N.-Küküllő megye földrajzának megírására kiküldött pályázatról jelentés.

8. Felolvasás: tartja Téglás István.

6. Pénztári jelentés és a számadást vizsgáló bizottság jelentése.

10. A jövő évi költségvetés megállapítása.

11. A közp. választmány határozati javaslatának felolvasása, az Ung-, Marostorda megyei és a Győr vidéki tan. testület felhívása következtében a tanítók anyagi helyzetének javítása érdekében.

12. A közp. választmány véleménye a Marostorda megyei tanegyesület felhívása a honvédségi szolgálat idejének megrövidítése iránt a honvédelmi m. k. miniszterhez beadandó folyamodvány tárgyában.

13. Elnök választás.

14. Alelnök választás.

15. Indítványok.

A kik szállásra igényt tartanak, ápril 25-ig szíveskedjenek jelentkezni.

Segesvár, 1888. ápril hó 7-én.

Horváth László,
elnök.

Gábor Dénes,
titkár.

Helyi és vidéki hírek.

25 év. Vargyassy Ferencz főgymnasiumi igazgató ma üli esendben, — kerülve a zajt — áldozásának 25. éves fordulóját. Ez alkalomból a r. kath. intézetek fiatalsága — ismerve a szeretett igazgató szerénységét — nem rendezett nagyobb ünnepélyt, mint előre tervezve volt, hanem küldöttségileg tolmácsoltatta üdvözlét. Ma reggel énekes mise volt, melyet maga Vargyassy ur szolgált. Vargyassy F. élete delében lévő férfit, ki mint lelkész, mint tanár s ember egyaránt közszerepet vívott ki magának. Fogadja a mai alkalomból a mi őszinte, leghensőbb üdvözlésünket is.

Posztószállítás. A m. k. államvasutak igazgatósága nagyobb mennyiségű posztóra hirdetett árlejtést. Bővebb értesítést a kereskedelmi és ipar egyesület irodája ad.

Lövés az ablakon át. Bűnös merénylet történt f. hó 23-án este 10³/₄ órakor a m. kir. államvasut helybeli pályaudvara mellett lévő vendéglő tulajdonosa, Csiki János ellen. A jelzett időben a vendéglő belső szobájában ültek: Lázár Lajos; Otrobán Nándor vasúti hivatalnokok, egy Klein nevű férfi s dr. K., csendesen beszélgetve, midőn hirtelen egy lövés dörög el az utcáról. A golyó az ablakon át hatolt a szobába s kevéssel Lázár Lajos feje fölött az ajtóba ütközött, honnan azonban visszapattant. A társaság azonban meg is találta a visszapattant golyót a pamlag alatt, a hova gurult. A megrémült társaság a 6. számú rendőr segédkezésével rögtön a tettes kinyomozására indult, kit tényleg sikerült is kézre keríteni a pályaudvarban, hova időközben menekült. Neve: Daczó Mihály s foglalkozására nézve vasuti hordár. A rendőr azonnal el is fogta az illetőt, de Gr. E. szolgálatot tevő vasúti hivatalnok megakadályozta a bekecsértetést. Az esetről bűnvádi feljelentés tétetett. Így közli azt velünk nevezett vendéglős.

Rendőri hírek. Orvtámadás. Tegnap éjjel 2—3 között Schmidt Mihály persányi kőfaragó az alsó-ujtetzában hazaballagván, egy állítólag tettes, magas férfi által, megtámadtatott, a ki néhány kemény ütést mért a fejére, melyektől ez elszédülve, földre zuhant. A támadó ellopta ezüst óráját s azzal odább állott. A rendőrség megtette már a szükséges intézkedéseket a tettes kinyomozására.

Kiutasított pinczéruő. Erkölctelen életmód folytatása miatt Permann Ilka, nyíregyházi illetőségű pinczernőt, a városkapitányság kiutasította Brassóból.

Magyar színészet. Az idény vége felé a társulat nagy buzgalmat fejt ki: esténként tart előadásokat, anélkül, hogy a közönséget élénkebb részvételre bírhatná. Szigeti népszínműve »Viola, az alföld haramia« egy betyár élet epizódjait tünteti fel, melynek hátterét a polgári társadalom egy kapcsolatos bűnügye képezi. A czimszerepet Gerőffy elég jól ábrázolta, bár helyenként túlságos pathosba esett. A többi szereplők közül megemlíthjük Fehérváryt (Macskaházi) és Szépet (Nyuzó), de különösen Kendit, ki a vén cigányt jellemzően érvényesítette.

»A Diploma« előadása után a társulat érdekében csak azt sajnáljuk, hogy ezen ügyes s mulattató darab nem a bérlet kezdetén került színre. Maga a gondolat: országjáró ismerős alakokat, melyekkel kisebb hibáik daczára vagy talán ép azért rokonszenvezünk, színpadilag szerepeltetni, igen szerencsésnek mondható. Bár a kivétel nem egészen kifogástalan, a cselekmény hézagos, valószínűtlen s helyenként (az 1. felv. ban) vontatott, mégis a szerző ügyesen merített a rendelkezésre álló anyagból. Némileg kárpótolni szándékozunk tehát Krémer Jenőt, midőn őt mint szerzőt és a Sanyarók legsanyaróbbját elismerésünkről biztosítjuk. Szerepében oly specziális gond és jellemző fel fogás nyílvánult, hogy megjelenésétől fogva mintegy központá vált. Ezen előadás egyáltalában a legsikerültebbek közé tartozott, a szereplők csaknem kivétel nélkül jó készültséggel és — csodálatos — jó kedv-

vel is játszottak. Seiffensteiner ur, Kottlik kisasszony, dr. Hombár, stb. dicséretet érdemelnek, holott a Bukovay és Mokány felfogásaival nem érthetünk egyet, sőt azt részben tévesnek is tartjuk.

Szigei »Nőemancipáció«-jában igen előnyösen tűnt ki Nikó Lina, ki élénk jellemző játékaival nemcsak a nézőket, hanem a többi szereplőket is magával ragadja. Igen ügyesen küzdött az emancipáció mellett, bár az öreg tábornokra (Szép) mint nyalka hnszártiszt csekély benyomást tett. Fehérváry mint Keilinger Nepumok nyugalmazott fuvvizer-hadnagy és Daróczi né mint vén kisasszony sikerrel oldották meg humoros epizódjaikat. Nem felejtethjük el kendit (vén huszár) és Mihálikát, kik szintén osztoznak az est sikerében. A zongorakísért ma is nagyon kiábrándítólag hatott. — Utolsó előadásul ma a »Mikádó« című operette kerül színre.

A »Figaro« hymen-hire. A párisi »Figaro« azt írja, Bécsben nagyon el van terjedve az a hír, hogy Mária Valeria főhercegnőt Ferencz főherczeg, Károly Lajos főherczeg legidősebb fia fogja elvenni. Az idézett lap hozzátesszi, hogy a fiatal főherceget arra az esetre, ha a trónörökös párnak nem lenne fiugyermeke, a trónörökös után megilleti a korona.

Nagylelkűségének áldozata. Megrendítő esetről értesülünk Piski-Telepről. F. hó 24-én a piskii állomáson kocsiútlatás közben két kis gyermek vigyázatlanságából a sinekre került a kocsik elé. Ruszka Lajos váltóór látván a veszélyt, melyben a gyermekek vannak, megmentésükre sietett. — Azonban nem lehetvén elég gyors, a robogó kocsi elkapta őt, úgy hogy a szegény váltóór a kerekek alá került. Tizenhárom kocsi ment keresztül rajta, minek következtében a helyszínén meg is halt. Nő s gyermekek siratják a 29 éves apát, ki így nagy lelkeségének lett áldozata. A gyermekek élve maradtak, csak balkarjaikat morzsolta szét a vonat.

A hangok hatalma. Orpheus, a görög lantosról mondják, hogy dalával a legvadabb állatokat is megbűvölte s akarátának alárendelte. A hangok hatalma elbűvölő ngyan, de betegségekkel szemben sikertelen. Ezt a tapasztalatot tette Erdmann Róbert karmester is (a hamburgi városi színházban), a ki így ír: »Rendkívüli örömemre szolgál, önt értesíteni, hogy nőm az ön Warner Safe Curejának használata által rendkívül jól érzi magát. Ez az első szer, mely végre segít ve-sebaján. A fájdalmak, melyek azelőtt igen hevesen léptek fel, most csaknem teljesen megszűntek; az ideges főfájás is, a mely fájdalom, igen sokat kínozzák nőmet nagyban engedtek, sőt egész kedélyhangulata vidor lett. Ez feltétlenül az ön kitűnő szerének következménye, melynek feltalálásához gratulálok önnek. A sok köszönőlevélhez én is szívesen csatlakozom, melyeket ön eddig kapott. A mi az ön Warner Safe pillulái illeti, annak hatása kitűnő. Soha sem láttam még orvosszert, mely oly fájdalom nélkül hatna, mert minden eddig használt szer testi bántalmakat, gyomor-fájdalmat stb. okozott. Az ön pillulái semmi fájdalmat nem okoztak, szóval azok: kitűnők!« Szétküldés csak gyógy-szertárak által. — Ára 2 frt 80 kr. Raktár: Goos J. Klein V., Schuster K. L.-nél Brassóban. Főraktár Einhorn gyógyszerésznél (Fanta M.) Prágában.

Táviratok.

Berlin, ápr. 25. (A »Brassó« ered. táv.) Tegnap reggel Viktoria királynő ideérkezett s egyenesen Charlettenburgba hajtatott. A császár felkelt ágyából, hogy a királynőt, anyósát üdvözlje, ki öt perczig időzött nála. D. u. Berlinbe kocsizott az özvegy császárné látogatására, honnan este felé tért vissza. A császár állapotában semmi változás. Az éjet a császár meglehetősen töltötte. Ma délben az angol királynő Bismarck herceget fogadta.

Bukarest, ápr. 25. (A »Brassó« eredeti távirata.) Pavlicheanu orosz kémét itt letartóztatták.

Budapest, ápr. 26. (A »Brassó« eredeti távirata.) A képviselőház negyedik bíráló-bizottsága egyhangulag elhatározta, hogy a duna-szerdahelyi kerületben megejtett választás ügyében mindkét fél részéről történt megvesztegetések következtében a vizsgálat elrendelendő, melynek vezetésével Lőrinczy Györgyöt biztatta meg.

Kolozsvár, ápr. 26. (Eredeti táv.) Az esküdtszék Slavici Jánost a »Tribuna« szerkesztőjét izgatás vétségében vétkesnek mondta ki, mire a bíróság egy évi államfogházra s 100 frt pénzbírságra ítélte. Vádolt semmiségi panaszt jelentett be.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése.

Brassó, 1888. április hó 2-én

Román papírpénz	à 20 frankos	8.58 vétel	8.60 eladás
» ezüstpénz	à 20	8.55	8.60
Napoleon'or (aranypénz)		10.02	10.04
Török lira		11.34	11.36
Arany		5.90	5.92
Orosz papírrubel		105.—	106.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Szám 1881./1888. k. ü.

Árlejtési hirdetmény.

A brassói kir. törvényszéki fogház cseréptetőzetének 162 frt költség keretén belől leendő helyreállítása céljából a brassói kir. ügyészség hivatali helyiségében május hó 17-én délelőtti 10 órára árlejtés tűzetik ki, — miről vállalkozni szándékozik oly megjegyzéssel értesítenek, hogy az árlejtési feltételek, valamint költségvetési előmeret a kir. ügyészségnél a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Brassó, 1888. április hó 16-án.

Phleps Ferencz,
kir. ügyész.

169 2-3

Szám 84.—1888. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alóltir kir. bírósági végrehajtó ezenel közhirre teszi, miszerint a budapesti kir. törvényszéknek 1886. évi 32039. számú végrehajtást elrendelő és a dicső-szentmártoni kir. járásbíróságnak 1886. évi 2543. számú kiküldő végzése folytán a *The Gresham Life Assurance Society* magyarországi fiókja végrehajtató részére bonyhai gróf Bethlen Árpád végrehajtást szenvedő ellen 1159 frt tőke s járulékaik iránt biztosításként bíróság lefoglalt és 2000 frtra becsült ingóságokra a dicső-szentmártoni kir. járásbíróságnak 1888.

évi 803. számú végzésével 1153 frt tőke, ennek 1884. évi december hó 1-ső napjától járó 6%-os kamatai s eddig összesen 119 frt 30 krtban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendeltetett.

Ennek folytán az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ügyvéd dr. Mandel Pál végrehajtató képviselője írásbeli jelentkezésére a 436.—1886. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett törvényzikk 103. §-ára, az árverésnek *Bonyha* községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határnapul 1888. évi április hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt 20 darab jármos ökrök a legtöbbet ígérőnek az idézett törv. cikk 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, — szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elővereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvényzikk 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alóltir kiküldött végrehajtatonál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Dicső-Szentmárton, 1888. április 4.

Boilla Zakaria,
kir. bírósági végrehajtó.

(173) 1-1

Női szabó műhely.

Alóltir van szerencsém becses tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, miszerint női szabó műhelyemet megnyitottam, hol minden e szakmába vágó ruhadarabot, ugymint *séta-, látogató-, bál-, confirmatioi-, menyasszonyi- és gyászruhákat, eső és porköpenyeket, kabátokat, felöltőket* stb. a legújabb divat szerint pontosan és a lehető legutányosabb árban elkészítek. Elvállalok továbbá *fűzőket (mieder)*, melyek a kész raktári fűzőknél ugyan többbe kerülnek, de sokkal jobb állásuak — mivel test után készülnek — s valódi *halcsonttal* láttatnak el és így háromannyi ideig eltarthatnak, mint a raktáriak. — Számítva a nagyérdemű közönség becses pártfogására, oda törekszem magam is, hogy jó munkám s pontosságom által azt kiérdemelhessem. Maradtam a n. é. közönségnek alázatos szolgálja

Györffy Károly,
női szabó.

Brassóban, czérna-utca 424. sz., II. emelet 17. ajtó.

Keresztényfalvi tűzbiztos agyagáru s csempekályha-gyári raktár Rhein L.-nál.

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy tűzbiztos agyagáru- és csempekályha-gyárunk képviselőtét kizárólag **RHEIN LAJOS** urra **Brassó, széles-utca 608 sz. a.** ruháztuk, a hol mi a n. é. közönség kényelmére

állandó mintakiállítást s összes gyártmányaink raktárát tartjuk, melyek Erdély legjobb, tűzmentes agyagából készültek.

Legmelegebben ajánlunk különösen:

csempekályhákat s takaréktűzhelyeket a legizlésesebb, legdivatosabb formákban és színekben.

Kőanyagárukat kétoldalt zománcozva, s p. minden méretű vízvezeték-csőveket általunk jótállással biztosított ellenállási képességgel, kéményfedeleket minden alakban s nagyságban, gőzcsoveket, kéményeket gőzgép-házak számára, lómagylókat, szűrőteglákat, árnyékszékesöveket, tölcseket, elágazásokat, falakat stb., valamint egyáltalában minden, rajzok s modellek utáni rendeléseket.

Chamotte-árukat, tűzbiztos chamotte-téglákat, csöveket, lemezeket, facon-köveket, légszuszretortákat, kályhabetételeket, mortelt, lisztet, továbbá nyers és tűzbiztos agyagot.

Építési diszitmények (terrakotta) rajzok után gyorsan és olcsón készíttetnek.

A mennyiben gyártmányainkat a n. é. közönség eddigi szives jóakarata tisztelettel ajánlanók s a legfigyelmesebb s lehető olcsó kiszolgáltatást biztosítanók

— **kérjük, méltóztassék b. rendelkezésinél raktárunkhoz, RHEIN LAJOS urhoz, széles-utca 608 sz. a. fordulni.**

Legmélyebb tisztelettel

Keresztényfalvi tűzbiztos agyagáru és csempekályha-gyár részvénytársaság.

Keresztényfalvi tűzbiztos agyagáru s csempekályha-gyári raktár Brassóban.

É p i t ő a s z t a l o s s á g .**B u t o r g y á r .****LASKAI****ADOLF****butorgyára, építőasztalossága és gőzfűrésze****BRASSOBAN, Nagy-utca 526. szám alatt,**

Minthogy butorgyáram már mintegy három év óta forgalomban van, raktáron van nálam a legkülönfélébb butor, a legegyszerűbbtől a legfinomabb s elegánsabbig, beleszámítva a ritkaságokat is. — Gyártmányaim kiválóan a fának szárítókamrában való gondos präparálása, a legfinomabb kötszerek (enyvek) használata, a kárpitozásnál az elismert legjobb anyag felhasználása s végre az összes munkák lelkiismeretes elkészítése, megbízható s a kor kívánalmainak megfelelő, képzett segédszemélyzet által tünnek ki.

Gyártmányaimnál az egyes farészek szakadásai, repedései vagy elválásai, vagy a facon elváltozása, vagy pedig szúrágás nem fordul elő, a miért annál inkább kezességet vállalok, minthogy butoraim összes alkatrészei gyáramban készülnek.

Habár az általam magánosoknak, mint saját készítményeimet eladott butoraim, valamint az 1886. augusztus havában a Vigadóban rendezett butorkiállítás eléggé bizonyították gyáram versenyképességét és reális kezelését, mindazonáltal szükségesnek vélem, e helyen butoraim jelzett előnyeire kiválóan figyelmeztetni, mert a n. é. közönség házról-házra vándorló egyének által épen az utóbbi időben gyakran vezettetik félre olcsó, de rossz bécsi és budapesti butorok magasztalásával.

Kétségtelen, hogy van kitűnő bécsi és budapesti butor, t. i. a híres bécsi és budapesti gyárak saját készítményei, melyekben csak lelkiismeretes előkészített, elsőrangú anyag dolgoztatik fel a legpontosabban; — ámde ezen gyártmányok, melyeknél a hírnév is velezettetik, Bécsben és Budapesten helyben is oly árban állanak, hogy idehozatásuk lehetetlen.

A rendes bécsi és budapesti áruk ellenben rendesen oly készítőktől erednek, kik az első legjobb s bizonyára legolcsóbb anyagot nagy költséggel eszközölhető gondos előkészítése nélkül. Minthogy az árunak tetszetős alakja van, a fának vagy kötanyagnak hiányai ellenben épen nem, a kárpitos-munka hiánya pedig a facon teljes megrongálás nélkül el nem fedezhetők, a vásárlásnál a később mutatkozó hiányok a legnagyobb figyelem mellett sem vehetők észre és így a vevő ugyan olcsó, de rossz, tarthatatlan butort vásárol.

Ilyenmő olcsó áru azonban nagyon is drága, mert a butor — nem mint ruhanemű — divatnak alávetve nem lévén, rendesen egész emberéletre szereztetik be.

A butorgyártáson kívül építőasztalossággal is foglalkozom, melynél ép oly kiváló gondot fordítok kizárólag jó, műszakilag szárított anyagra, mint gondos, a kor igényeinek megfelelő kivitelre. Nagy-utca 526. szám alatt lévő butorraktáromban ajtók és ablakok kellő számban állnak rendelkezésre. — Ezenkívül elvállalok gőzfűrészemben való felvágatásra mindennemű fákat, valamint vásárlók is mindennemű műfatönmöket.

Midőn ennél fogva telepemet s raktáromat a nagyérdemű közönség jóakaró figyelmébe ajánlanám, vagyok kiváló tisztelettel

LASKAI ADOLF.**M i n d e n f é l e f a n e m e k b e v á s á r l á s a .**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca